

ناگفته‌ها

گفت‌وگو با زنان معتاد در حال بهبودی و بهبودیافته

مهرنوش خرسند

تهران - ۱۳۸۴

خرسند، مهرنوش، ۱۳۸۸ -

ناگفته‌ها: گفت‌وگو با زنان معتاد در حال بهبودی و بهبودیافته / مهرنوش خرسند؛ زیر نظر مؤسسه مطالعات و تحقیقات مواد مخدر با همکاری دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر، -- تهران؛ انتشارات جامعه و فرهنگ، ۱۳۸۴.

ISBN: 964-96309-3-7

۲۵۲ ص.؛ جدول.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. زنان -- داروها -- سوءاستفاده. ۲. معتادان. ۳. معتادان بهبودیافته. الف. مؤسسه مطالعات و تحقیقات مواد مخدر. ب. ستاد مبارزه با مواد مخدر. دبیرخانه. ج. عنوان.

۳۶۲ / ۲۹۰۸۲

HV۵۸۲۴ / ۹ خ ۴

۱۳۸۴

کتابخانه ملی ایران

م ۸۴ - ۱۳۹۸۷

انتشارات جامعه و فرهنگ

صندوق پستی: ۵۵۶۹-۱۴۱۵۵

تلفن: ۶۶۹۶۹۴۰۰

ریاست جمهوری

ستاد مبارزه با مواد مخدر

ناگفته‌ها (گفت‌وگو با زنان معتاد در حال بهبودی و بهبودیافته)
• نویسنده: مهرنوش خرسند • زیر نظر: مؤسسه مطالعات و تحقیقات مواد مخدر
• طرح جلد و صفحه‌آرایی: گروه هنری نگار • حمایت کنندگان: مرکز تحقیقات
دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر و دفتر UNODC در تهران • ناشر: انتشارات
جامعه و فرهنگ • نوبت چاپ: اول ۱۳۸۴ • چاپ و صحافی: محراب • حروفنگاری
و صفحه‌آرایی: زهرا نیکبخت • هماهنگی و نظارت: رسانش • شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
• قیمت: ۲۹۰۰۰ ریال

حقوق نشر محفوظ است.

ISBN: 964-96309-3-7

شابک: ۹۶۴-۹۶۳۰۹-۳-۷

این اثر با حمایت مالی
دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر چاپ شده است.

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۳	بهبابی برای دیده شدن
۲۵	سراب
۴۷	پدر دست‌های سنگین است
۵۹	توهم
۸۳	گر داب
۹۳	ققنوس
۱۰۵	سقوط
۱۱۷	لحظه‌ای برای دوست داشتن
۱۳۷	بن‌بست
۱۵۱	خسته‌تر از مسافر
۱۶۳	هوا سرد است
۱۷۹	دریا
۱۹۱	یکبار چون زندگی
۲۰۵	فصل خیال
۲۱۹	خاکستری
۲۳۵	قربانی
۲۴۹	آهنگ خوش زندگی
۲۵۹	حسرت
۲۷۱	دوا
۲۷۵	حرکت به سوی صفر
۲۹۹	سایه
۳۰۷	بالا‌تر از سیاهی
۳۱۹	کلاغ
۳۲۷	کلاه قرمزی
۳۳۹	تا ابد
۳۴۵	پیوست:

۱- جامعه آماری

۲- جامعه نمونه انتخاب شده (مصاحبه‌شدگان)

۳- چهار مورد اختصاص به زنانی دارد که موفق شده‌اند فرزندان و یا

همسرشان را در ترک اعتیاد همراهی کنند.

پیش گفتار

در سال ۱۳۸۱، با توجه به روند رشد اعتیاد در سطوح مختلف جامعه و شیوع روزافزون آن در میان زنان و دختران این آب و خاک و با توجه به نقش مهم و بنیادین زن در نهاد مقدس خانواده به عنوان مرکز و مولد عشق، محبت و ایثار، به جهت ادای وظیفه در حد توان، اقدام به نگارش برنامه تلویزیونی اعتیاد با محوریت زن نمودم و بر آن شدم تا دلایل و علل گرایش زنان را به مواد مخدر شناسایی و به عمق این فاجعه دست یابم.

در این رهگذر با مساعدت بی دریغ و خیرخواهانه مسئول محترم دفتر سازمان‌های غیردولتی دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر زمینه ورودم به سازمان‌های غیردولتی و امکان مصاحبه و ملاقات با چند تن از زنان زندانی فراهم آمد و در طول این تحقیق و مصاحبه نیز، ایشان با کمک‌های فکری و راهنمایی‌های مؤثرشان در به ثمر رسیدن این اثر مرا یاری و مدیون نیکی‌های خویش نمودند.

ملاقات و گفتگوهایم با زنانی بود که روزی کودکانی معصوم و بی گناه بودند. دخترکانی که چشم‌های شیشه‌ای عروسک‌هایشان را با نوای خوش آهنگ لالایی به امید فردایی روشن فرو می‌بستند و با بوسه‌ای گرم بر گونه‌های یخی و بی‌روح‌شان صبحی دیگر را آغاز می‌کردند. کودکانی پاک و زلال با فردایی به شیرینی رویاهایشان... و فردا، آن هنگام که خداوند فرصت و موهبت مادر

بودن، همسر بودن و عشق ورزیدن را از آنشان ساخت؛ اعتیاد تمامی بندهای
ایثار و عشق و عاطفه را از هم گسست و ریسمان متعفن و سیاه وابستگی به
موادمخدر را نصیب‌شان کرد.

عمق فاجعه آنچنان عظیم است که هر قلب گرم و بیداری را به درد
می‌آورد، آنچنان عظیم که در هیچ واژه‌ای نمی‌گنجد... خارج از قدرت بیان.

در پی یافتن پاسخ به چرایی به آنچه دست یافتیم کلمه‌ای بود به نام
تبعیض، تبعیض از هر نوع و رنگ و بویی... تبعیض اقتصادی، اجتماعی،
فرهنگی، جنسیتی و فقدان فضایی شاد و آکنده از محبت و خوان گسترده و
وسوسه‌انگیز موادمخدر.

حاصل این گفتگوها که برگزیده‌ای‌ست از میان حدود صد مصاحبه کیفی،
اثری است که تقدیم می‌گردد. شاید در این مختصر، انگیزه گرایش زنان به
اعتیاد و زوایای تاریک این معضل اجتماعی به تصویر کشیده شده و علایی
باشد قبل از انفجار و حرکتی بعد از خاموشی.

انتخاب و گزینش مصاحبه‌ها براساس عمق اعتیاد و لمس تلخکامی‌های
ناشی از آن بوده است، که البته در برخی از این گفتگوها تناقض، اکراه و اغراق
و در برخی خلوص و صداقت آشکار است. لازم به ذکر است به دلیل شرایط و
موقعیت‌های اجتماعی و خانوادگی مصاحبه‌شوندگان از اسامی مستعار استفاده
شده است (اسامی و نوارهای ضبط شده در اختیار اینجانب است).

در این راه از تمام کسانی که مرا یاری و مساعدت مالی و معنوی نمودند،
خصوصاً دفتر سازمان‌های غیردولتی دبیرخانه ستاد مبارزه با موادمخدر، دفتر
UNODC در تهران، سازمان‌های غیردولتی کنگره ۶۰، N.A، موسسه خیریه
تولد دوباره، موسسه غیردولتی پیشگیری از مواد اعتیادآور و زنان معتاد در حال
بهبودی و بهبود یافته که با ذکر حقایق اعتیاد در جهت ریشه‌کن شدن این دیو
خانه برفاکن، صادقانه آنچه در نهانخانه دل داشتند، تقدیم نمودند، تشکر و
قدردانی می‌کنم و همچنین از خانم‌ها رزیتا مدنی فرد و دکتر طاهره

دانشمندی در تحلیل و تنظیم گفتگوها و خانم لادن زمانیان که در ویراستاری متن یاریم نمودند سپاسگزارم.

بوسه بر دست‌های مادر بزرگوارم می‌زنم که دعایش همواره چراغ راهم بوده است و از عزیزانم الهه و آتنا که تأثر و تألم ناشی از تلخی این فضا را بر من نادیده گرفته و با صبوری همراهیم کردند، سپاسگزارم.

سعی بر این بوده است که گفتار مصاحبه‌شوندگان با کمترین دخل و تصرف به خوانندگان عرضه گردد که در مبحث نقد و بررسی کارساز باشد و انتقاد صاحب‌نظران و خوانندگان... لطفی است بر ما...

و در پایان..... سوگند به یاری و مساعدتی که بذل کردید، رهرو مقصدی هستیم که می‌جوئید و منت‌دار بزرگی آنانیم که تقدیر و تشکر در قبال عظمتشان واژه‌ای است مفلوک...

مهرنوش خرسند

تهران، تیرماه ۱۳۸۴